

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu **Bučina DDD, spol. s r. o.**, IČO: X., so sídlom Lučenecká cesta č. 1335/21, Zvolen, *zastúpeného Mgr. Marošom Uhaľom, advokátom so sídlom Nám. SNP č. 6/11, Zvolen*, proti žalovanej **Slovenskej inšpekcii životného prostredia – ústredie – Útvar inšpekcie odpadového hospodárstva**, so sídlom Karloveská č. 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 4396002510/5465-19647/Leg zo 06. júla 2011, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 02. novembra 2011 č. k. 23S/73/2011-76, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 02. novembra 2011 č. k. 23S/73/2011-76 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. 4396002510/5465-19647/Leg zo 06. júla 2011, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica č. 4396301211/4211-8505/Slo z 12. marca 2011 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 132 eur titulom súdnych poplatkov na účet Mgr. Maroša Uhaľa, advokáta vo Zvolene, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 4396002510/5465-19647/Leg zo 06. júla 2011, jeho zrušenia, ako aj zrušenia prvostupňového správneho orgánu a vrátenia veci žalovanej na ďalšie konanie. Týmto rozhodnutím žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica č. 4396301211/4211-8505/Slo z 22. marca 2011, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta podľa § 78 ods. 2 písm. g/, h/ zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) vo výške 1.650 eur.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 19 ods. 1 písm. g/ a i/, § 78 ods. 2 písm. g/ a h/, § 79 ods. 2 a § 2 ods. 1 zákona o odpadoch vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného v správnom konaní včítane skutočnosti, že správny orgán po zrušení svojho prvého rozhodnutia vo veci rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) zo 17. marca 2009 sp. zn. 5Sžp/2/2008 vo veci vydal rozhodnutie prvom stupni dňa 21. apríla 2010 a žalovaný dňa 03. augusta 2010, ktoré rozhodnutia Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 23S/91/2010-63 z 24. novembra 2010 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d/ OSP a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia týchto rozhodnutí bola nepreskúmateľnosť rozhodnutia čo do posúdenia dôvodov výšky pokuty a nedostatočné vymedzenie správnych deliktov, za ktoré bol žalobca sankcionovaný v dôsledku nedostatočnej konkretizácie údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, keď už v predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku Krajský súd v Banskej Bystrici zaujal stanovisko k žalobným námietkam, ktoré sú v zásade rovnaké aj v tejto žalobe, na ktorom zotrúva.

Krajský súd mal za zrejmé, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 06. júla 2011 napadnuté touto žalobou, ako aj rozhodnutie vydané v prvom stupni dňa 22. marca 2011 vychádzali zo zistenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Banská Bystrica, ktorá vykonala v dňoch 19. novembra, 01. a 06. decembra 2006 u žalobcu kontrolu. Na rozdiel od prvého rozhodnutia (zo dňa 12. júna 2007) vydaného v prvom stupni a zo dňa 18. septembra 2007 vydaného v druhom stupni, ktoré boli zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, správny orgán následne uložil žalobcovi pokutu už len podľa § 78 ods. 2 písm. g/,

h/ zákona o odpadoch už len za to, že nevedol evidenciu o prevzatých odpadoch na Evidenčných listoch odpadu, v čom správny orgán vidí porušenie ustanovenia § 19 ods. 1 písm. g/ zákona o odpadoch a za skutok, že odmietol umožniť Slovenskej inšpekcii životného prostredia. Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica vykonávajúcej štátny dozor v odpadovom hospodárstve výkon činností podľa § 19 ods. 1 písm. i/ zákona o odpadoch.

Podľa názoru krajského súdu vzhľadom na to, že správny orgán zistené porušenia kontrolou kvalifikoval za správne delikty v užšom rozsahu ako v predchádzajúcom rozhodnutí, nemožno správne orgánu vytknúť nesprávny postup pri ukladaní pokuty, ak uloženie pokuty odôvodňoval len v súvislosti s kvalifikovanými správnymi deliktami. Rozhodujúcim sa teda stalo posúdenie, či bolo možné uložiť sankcionovanému subjektu pokutu za uvedené správne delikty, v súvislosti s dopustením sa ktorých správny orgán pristúpil k sankcionovaniu, a to bez ohľadu na ďalšie prípadné nedostatky. Ak správny orgán v novom rozhodnutí neuložil pokutu žalobcovi za porušenie povinnosti podať hlásenie zhodnocovania odpadov za rok 2005 podľa § 10 ods. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 283/2001 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 283/2001 Z. z.“) vyhlášky č. 283/2001 Z. z., čo je porušením povinnosti ustanovenej v § 21 ods. 1 písm. g/ zákona o odpadoch, aj podľa názoru krajského súdu stáva sa irelevantným posudzovanie charakteru zariadenia žalobcu z pohľadu, či sa jedná o zariadenie na zhodnocovanie, resp. na zneškodňovanie odpadov. Rovnako sa stáva bezpredmetnou otázka existencie takéhoto zariadenia. Krajský súd preto nepovažuje za dôvodnú žalobnú námietku ohľadom nedostatočného zistenia technologických zariadení žalobcu.

K žalobnej námietke o nenaplnení subjektívnej stránky správnych deliktov, ktorých sa mal dopustiť žalobca, tvrdiac, že nie je držiteľom odpadu a v tej súvislosti tiež námietky, že v danom prípade sa nejedná o odpad, krajský súd poukázal na to, že v zmysle § 70 písm. c/ zákona o odpadoch rozhoduje v prípade pochybností, či vec je, alebo nie je odpadom, krajský úrad životného prostredia. Krajský súd sa stotožnil so záverom žalovaného, že obvodný úrad životného prostredia nie je oprávnený vydávať záväzné stanoviská ohľadom posúdenia určitej veci z hľadiska, či mu možno priznať štatút odpadu, alebo nie. Pri výklade pojmu odpadu v zmysle § 2 ods. 1 zákona o odpadoch, sa krajský súd stotožnil so stanoviskom žalovaného, že prioritné je posudzovať, či vec spadá pod definíciu odpadu u toho, komu vec – odpad vzniká. Ak dodávateľ žalobcu posúdil zvyšok z jeho výroby ako odpad a zakategorizoval ho pod príslušné katalógové číslo, žalobca prevzatím takéhoto tovaru stáva sa nasledujúcim držiteľom odpadu s povinnosťami pre neho z toho vyplývajúcimi v zmysle zákona o odpadoch. Až do začatia jeho zhodnocovania činnosťami vymenovanými podľa prílohy č. 2

sa nakladá s ním ako s odpadom, aj keď v zmysle ustanovenia § 18 ods. 2 zákona o odpadoch, odpad určený na zhodnotenie je druhotnou surovinou. K tvrdeniu žalobcu, že nemôže ovplyvniť u dodávateľov skutočnosť, že dodávatelia predmet obchodovania evidujú ako odpad, krajský súd dodal, že žalobca v rámci zmluvnej voľnosti v trhovom hospodárstve sám určuje, s kým a za akých podmienok bude vstupovať do obchodno-právnych vzťahov. Žalobcovi, či uzavrie zmluvu s dodávateľom, ak predmetom obchodovania je odpadová drevná hmota, s ktorou ako s odpadom zaobchádza dodávateľ. Ak žalobca takýto tovar (kvalifikovaný dodávateľom ako odpad) zakúpi, stáva sa nasledujúcim držiteľom odpadu a vyplývajú z toho pre neho povinnosti v zmysle zákona o odpadoch.

Vzhľadom na uvedené, sa krajský súd stotožnil so stanoviskom žalovaného, že v danom prípade nebola pochybnosť o tom, či odpadový materiál vznikajúci u pôvodcu je odpadom. Poukázal na to, že žalobcom nebola spochybňovaná skutočnosť, že od dodávateľa nakupoval materiál takejto povahy, nerozporoval ani to, že prioritne sa posudzuje povaha odpadu u toho, u koho vzniká. Žalobca mal preto povinnosť viesť evidenciu o prevzatých ostatných odpadoch na tlačivách Evidenčný list odpadu podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 283/2001 Z. z.. Krajský súd považoval za irelevantné, pokiaľ žalobca poukazoval na to, že nie je odpadom u žalobcu ten istý materiál vzniknutý u neho, v jeho vlastnom výrobnom procese. Na tento sa vzťahuje iný právny režim a tento skutočne môže mať povahu vedľajšieho produktu. V danom prípade žalobca bol sankcionovaný za to, že nevedol evidenciu o prevzatých ostatných odpadoch a skutočnosť, že prevzal takéto odpady bola nepochybne v konaní preukázaná. Súd preto nepovažuje za správne tvrdenie v žalobe, že žalobca nevykupoval odpad a s odpadom žiadnym spôsobom nenakladal.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žalobcovi, ktorý v konaní nemal úspech, náhradu trov konania nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP).

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že sa krajský súd dostatočne nevysporiadal so všetkými jeho námietkami uvedenými v žalobe. Nadalej poukazoval na predchádzajúci zrušujúci rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 5Sžp/2/2008 zo 17. marca 2009. V tomto rozsudku najvyšší súd jednoznačne uviedol, že dôvodom zrušenia rozhodnutia žalovaného bolo práve nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, a keďže správny orgán túto svoju povinnosť nedodržel, je jeho rozhodnutie o uložení pokuty predčasné a bez právneho základu. Z uvedeného dôvodu uložil žalovanému preveriť, či naša spoločnosť spĺňa znaky požadované zákonom pre prevádzkovateľa zariadenia na zhodnocovanie odpadov alebo zneškodňovanie odpadov

s vyhodnotením listín označených ako „Zápis“ a „Odpoveď“, a až na základe takto vykonaného dokazovania bude možné vyvodit' zo skutočností zistených počas kontroly relevantné závery. Žalobca má naďalej za to, že ak Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade trval na nevyhnutnosti vykonania ohliadky našich technologických zariadení, nie je možné tento záväzný právny názor obísť tým, že po zrušujúcom rozsudku najvyššieho súdu správny orgán už zrazu zúži rozsah údajne zistených nedostatkov a uloží pokutu za *de facto* iné tvrdené porušenia zákona o odpadoch než pôvodne. Podľa názoru žalobcu totiž najvyšší súd trval na nutnosti vykonania ohliadky technologických zariadení žalobcu nielen z dôvodu pôvodného uloženia pokuty v súvislosti s (ne)existenciou zariadenia na zhodnocovanie odpadov, ale najmä z dôvodu, že úradné listiny vydané Okresným úradom životného prostredia vo Zvolene („Zápis“ zo dňa 30. júna 2005 a „Odpoveď“ zo dňa 29. októbra 2007) jednoznačne potvrdzovali aj tvrdenie žalobcu o tom, že ním vykupované drevné komponenty nie sú v žiadnom prípade odpadom, ale drevnou surovinou. V zmysle uvedeného sa potom správny orgán nielenže neriadil záväzným právnym názorom najvyššieho súdu, ale podľa názoru žalobcu nezistil náležité skutkový stav veci.

Za najvýznamnejšiu žalobnú námietku, s ktorou sa podľa názoru žalobcu doteraz relevantne nevyporiadal tak žalovaný, jeho prvostupňový správny orgán, ako ani krajský súd. Žalobca považuje posúdenia existencie a samotného obsahu listín „Zápis“ zo dňa 30. júna 2005 a „Odpoveď“ zo dňa 29. októbra 2007. Vytýkal najmä krajskému súdu, že ani v jednom zo rozhodnutí sa s touto najvýznamnejšou žalobnou námietkou žiadnym spôsobom nezaoberal, argumentáciu žalobcu v súvislosti s týmito úradnými listinami nezohľadnil a bez ďalšieho sa nijako nezaoberal ani touto argumentáciou, ale len odprezentoval vyjadrenie žalovaného, no žiadny právny záver vo vzťahu k tejto námietke a najdôležitejším listinným dôkazom v konaní nevyjadril.

Za daného skutkového stavu tu podľa žalobcu existujú dva absolútne rozdielne právne názory správnych orgánov na identickú otázku, pričom však ani jeden z nich nemá kompetenciu posudzovať, či daná vec je alebo nie je odpadom.

Poukazujúc na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 48/97 a nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 544/06, sp. zn. IV. US 150/01 a sp. zn. I. ÚS 163/02 namietal, že ak by aj bolo správne tvrdenie žalovaného o tom, že konaním žalobcu došlo k porušeniu povinností uložených zákonom o odpadoch (čo však žalobca naďalej rozporuje), nie je možné neprihliadať na uvedené skutočnosti, ktoré jednoznačne potvrdzujú dobromyseľnosť žalobcu pri konaní, za ktoré nám bola žalovaným uložená pokuta.

Nesúhlasil s tvrdením krajského súdu že žalobca „v rámci zmluvnej voľnosti v trhovom hospodárstve sám určuje, s kým a za akých podmienok bude vstupovať do obchodno-právnych vzťahov a že ak žalobca takýto tovar (kvalifikovaný dodávateľom ako odpad) zakúpil, stáva sa nasledujúcim držiteľom odpadu a vyplývajú z toho pre neho povinnosti v zmysle zákona o odpadoch“, majúc za to, že takýmto výkladom krajský súd založil absolútnu objektívnu zodpovednosť subjektov práva za plnenie povinností podľa zákona o odpadoch. Naďalej mal za to, že podstatným pre rozlíšenie, či sa v konkrétnom prípade jedná o odpad alebo nie, musí byť len skutočný, fyzický stav materiálu, a nie to, akým spôsobom si ho dodávateľ materiálu zaeviduje. Podľa žalobu krajský súd v danom prípade zamenil subjektívnu skutočnosť (t. j., že dodávateľ žalobcu drevnú hmotu evidoval ako odpad) za objektívnu zodpovednosť bez možnosti liberácie, pričom žiadne zákonné ustanovenie neukladá výkupcovi drevnej hmoty povinnosť vyžadovať od predávajúceho podklady o tom, či, a ak áno ako, si predajca predávanú drevnú hmotu kategorizoval a viedol. V tomto smere sa rozhodnutie krajského súdu javí byť čisto formalistickým výkladom zákona.

Poukázal na to, že ani v správnom poriadku ani v zákone o odpadoch je pri objektívnej zodpovednosti ustanovené, že sa jej nemožno zbaviť. Mal za to, že pokiaľ je v danom prípade nesporné, že Okresný úrad životného prostredia vo Zvolene k vykupovanej drevnej hmote opakovane vydal oficiálne stanovisko, že nejde o odpad, ale o drevnú surovinu, a taktiež ani nie je rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia objektivizované, či v danom prípade je vykupovaná drevná hmota odpadom alebo nie, neboli danom prípade naplnené podmienky na to, aby mu bola uložená pokuta. Podľa názoru žalobcu je v jednoznačnom rozpore so zásadou materiálnej rovnosti a legitímnymi očakávaniami subjektov práva, ak jeden správny orgán činnosť právnickej osoby povolí a kvalifikuje ako súlade so zákonom, pričom následne iný správny orgán tú istú činnosť vyhodnotí ako porušenie zákona a za toto údajné porušenie zákona udelí pokutu.

S poukazom na § 73 ods. 2 zákona o odpadoch považoval za potrebné uviesť, zákon o odpadoch s uložením sankcie ani v každom prípade nepočíta, a preto, aj v prípade ak porušenie povinností uložených zákonom o odpadoch bolo zistené, nemusí správny orgán uložiť pokutu.

Opätovne poukazoval na to, že kontrola v jeho spoločnosti bola vykonaná z dôvodu preskúmania dodržiavania povinností prevádzkovateľa zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa zákona o odpadoch v celom pôvodnom správnom konaní (pred zrušujúcim rozsudkom najvyššieho súdu) aj zistené porušenie zákona o odpadoch bolo odôvodnené tým,

že k porušeniu zákona došlo v súvislosti s existenciou zariadenia na zhodnocovanie odpadov. Ako náhle najvyšší súd tieto porušenia spochybnil a uložil vykonať ďalšie dokazovanie, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica už vytýka úplne iné údajné porušenia zákona o odpadoch, ktoré sa ale vôbec nezakladajú na existencii zariadenia na zhodnocovanie odpadov.

Mal za to, že správne konanie vedené žalovaným, resp. jeho prvostupňovým správnym orgánom, vedené po zrušujúcom rozsudku najvyššieho sudu, javí znaky šikanózneho výkonu právomoci správneho orgánu. Žalobca sa domnieva, že správny orgán po tom, ako súd zruší jeho rozhodnutie, nemôže bez ďalšieho zmeniť svoje pôvodné rozhodnutie a zrazu uložiť pokutu za úplne iné porušenia zákona než uložil pôvodne.

Súd presvedčený, že za daného stavu musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že žalobcom vykupovaný tovar je odpadom, pričom z už uvedených dôvodov mal za to, že túto skutočnosť je možné objektivizovať len ohliadkou dodávaného materiálu, prípadne rozhodnutím krajského úradu životného prostredia. Žiadny takýto dôkaz však žalovaný v správnom konaní neprodukoval.

Žiadal preto rozsudok krajského súdu zmeniť, rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Zároveň uplatnil náhradu trov konania, avšak bez bližšieho vyčíslenia.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie uviedol, že trvá na svojom stanovisku, ktoré uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ako aj vo svojom vyjadrení k žalobe.

Obhliadku technologických zariadení žalovaný považoval za nadbytočnú a nepotrebný krok pre potreby zisťovania, či sa do zariadenia žalobcu prijíma odpad. Ako ďalší dôvod, prečo je žalovaný stále rovnakého názoru je fakt, uviedol, že len obhliadkou technologického zariadenia bez posúdenia dokumentácie o preberanej odpadovej drevnej surovine nemôže dôjsť k jednoznačnému objasneniu skutkového stavu veci, tak, ako to požaduje správny poriadok.

Z dôvodu, že prvostupňový správny orgán, na základe opätovného posúdenia veci, neuložil žalobcovi pokutu za kontrolou zistené porušenia, týkajúce sa zariadenia na zhodnocovanie odpadov, bola obhliadka technologického zariadenia žalobcu nedôvodná. Aj napriek nevykonaniu tejto obhliadky prvostupňový správny orgán vykonal došetrenie v predmetnej veci a zaobstaral dostatočné dôkazy, ktoré jednoznačne preukazujú, že do prevádzky žalobcu bol prijímaný odpad.

Námietka žalobcu, že prvostupňový správny orgán si nezaobstaral rozhodnutie krajského úradu životného prostredia, či sa v prípade žalobcu jedná o príjem odpadu, nie je preto podľa žalovaného opodstatnená. Prvostupňový správny orgán vykonal šetrenie v tejto veci u žalobcovho dodávateľa dreveného odpadu, pričom bez akýchkoľvek pochybností zistil na základe listinných dôkazov, že sa jedná o odpad. Z tohto dôvodu žalovaný považoval rozhodovanie krajského úradu životného prostredia v súlade s § 70 písm. c/ zákona o odpadoch, teda „v prípade pochybností“ bolo nadbytočné a neúčelné.

Žalovaný tiež skonštatoval, že napriek skutočnosti, že Obvodný úrad životného prostredia Zvolen vykonal u odvolateľa štátny dozor, týkajúci sa odpadového hospodárstva, záver jeho „Zápisu“ zo dňa 30. júna 2005, ktorým zovšeobecnil to, že všetky „odpadové materiály“. Prijímané do výrobného zariadenia odvolateľa nie sú odpadom, nie je možné pokladať za všeobecne platný. Ak žalobca do svojich výrobných zariadení nechcel odpad preberať, mal svoju vstupnú surovinu odoberať len od dodávateľov, ktorí vedľajší produkt svojej výroby ako odpad neklasifikovali.

Poukázal na to, že základe judikatúry Európskeho súdneho dvora bolo komisiou Európskych spoločenstiev vydané Výkladové oznámenie o odpade a vedľajších výrobkoch č. KOM (2007) 59 (ďalej len „výkladové oznámenie“), ktoré ustanovuje určité kritériá na posudzovanie odpadu, resp. vedľajšieho produktu práve v takýchto sporných prípadoch. Žalovaný trval na tom, že posúdenie a rozhodnutie, či je vec odpadom alebo nie, musí prioritne vychádzať z miesta vzniku príslušného (odpadového) materiálu, t. j. celé posúdenie a postup podľa tohto výkladového oznámenia je nevyhnutné vykonať u pôvodcu odpadového materiálu, nakoľko tento má najviac informácií o odpadovom materiáli a možnostiach jeho využitia. V tomto konkrétnom prípade bol odpadový materiál u pôvodcu jednoznačne a nespochybniteľne zaradený ako odpad, a teda odvolateľ nemal právo svojvoľne meniť jeho štatút a prehlásiť ho za materiál.

Z vyššie uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že prebratím odpadovej drevnej štiepky do zariadenia žalobcu sa tento stal držiteľom odpadu so všetkými povinnosťami, ktoré z toho vyplývajú.

Podľa žalovaného je žalobca subjektom skutkovej podstaty správneho deliktu neplnenia evidenčnej povinnosti za prebraté odpady, a rovnako je takýmto subjektom aj vo veci porušenia § 19 ods. 1 písm. i/ zákona o odpadoch, nakoľko bolo dodatočným šetrením jednoznačne preukázané, že žalobca sa stal držiteľom odpadu.

Pre uloženie pokuty je podstatný zistený skutkový stav a jeho nesúlad splatnými právnymi predpismi. Následne, po zistení porušenia konkrétnej povinnosti vyplývajúcej

zo zákona o odpadoch sa taxatívne ukladá pokuta podľa § 78 zákona o odpadoch. To znamená, že pokutu nie je možné neuložiť. Poukázal pritom i na ustanovenie § 73 ods. 2 zákona o odpadoch majúci za to, že žalobcovi správne uložil priamo pokutu.

Žalovaný bol toho názoru, že prvostupňový správny orgán správne pochopil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keď tento nespochybnil fakt, že žalobca je držiteľom odpadu, a čo bolo šetrením aj preukázané. Preto prvostupňový správny orgán vykonal ešte potrebné došetrenia, ktoré jednoznačne tento fakt potvrdili. Nemožno preto podľa žalovaného hovoriť o účelovom postupe prvostupňového správneho orgánu. Konanie žalobcu podľa názoru žalovaného naplnilo všeobecné znaky správneho deliktu, preto žalovaný považuje jeho odvolanie, vrátane požiadavky na náhradu trov konania za neodôvodnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Správne súdnictvo zabezpečuje kontrolu zákonnosti rozhodnutia. Keďže súd nie je oprávnený rozhodnúť vo veci samej, je pre posúdenie veci rozhodujúci právny (ale aj skutkový) stav v čase rozhodovania správneho orgánu (§ 250i ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 250i ods. 2 OSP ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo **rozhodol o uložení sankcie**, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 OSP je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správny orgán ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy je založený i na zistení vady v procesnom postupe alebo rozhodnutí (§ 250i ods. 3 OSP). Pokiaľ takáto vada nie je súdom zistená znamená to, že správnym orgánom použitý procesný postup, zistenie skutkového stavu a následná aplikácia hmotnoprávneho predpisu. Ak takáto vada zistená je, súd v zmysle § 250i ods. 3 OSP vždy skúma, či táto vada mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Predmetom preskúvacieho konania v danej veci je rozhodnutie žalovanej, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica č. 4396301211/4211-8505/Slo z 22. marca 2011. Týmto rozhodnutím (tretím v poradí) bola žalobcovi uložená pokuta podľa § 78 ods. 2 písm. g/, h/ zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) vo výške 1.650 eur. Pokuta bola uložená za kontrolou zistené nedodržiavanie právnych predpisov ustanovení zákona o odpadoch a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov odpadového hospodárstva v kontrolovanom období od 01. júla 2005 do ukončenia kontroly, t. j. do 06. decembra 2006, konkrétne za to, že žalobca nevedol evidenciu o prevzatých ostatných odpadoch (kat. č. X. odpadová kôra a korok a kat. č. X. piliny, hobliny, odrezky,

odpadové rezivo alebo drevotrieskové/drevovláknité dosky, dyhy iné ako uvedené v 03 01 04) na tlačivách Evidenčný list odpadu podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 283/2001 Z. z., čo je porušením povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 písm. g/ zákona o odpadoch. Dôvodom pre uloženie pokuty bolo i to, že žalobca pri výrobe drevotrieskových dosiek využíval aj piliny a odrezky prevzaté (vykupované) od iných subjektov, a že v čase kontroly (19. novembra 2006, 01. a 06. decembra 2006) nemal žalobca vypracované evidenčné listy pre odpady kat. č. X. a kat. č. X., ktoré boli vykupované v kontrolovanom období (od 01. júla 2005 do 06. decembra 2006) za účelom zhodnocovania od iných subjektov. Z kontroly u pôvodcu odpadu PRP, s. r. o. Veľký Krtíš bolo zistené, že v roku 2006 boli vzniknuté odpady kat. č. X. v množstve 99,915 t a kat. č. X. v množstve 1.058,88 t odovzdané za účelom zhodnocovania do Bučiny DDD, spol. s r. o. Zvolen. Prepravy odrezkov z PRP, s. r. o. Veľký Krtíš do Zvolena na základe objednávok od Bučiny DDD, spol. s r. o. Zvolen boli vykonané v dňoch 26. a 29. novembra 2006. Ďalej bola pokuta uložená za to, že pri kontrole, t. j. v dňoch 19. novembra, 01. a 06. decembra 2006 odmietla kontrolovaná spoločnosť Bučina DDD, spol. s r. o. Zvolen umožniť Slovenskej inšpekcii životného prostredia Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica vykonávajúcej štátny dozor v odpadovom hospodárstve výkon činností tým, že odmietla predložiť požadovanú dokumentáciu o množstve, druhu a pôvode odpadov (vykupovaných pilín a odrezkov) prevzatých na zhodnocovanie od iných subjektov, čo je porušením povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 písm. i/ zákona o odpadoch.

Nemožno opomenúť, že ide v poradí už o tretie rozhodnutia správnych orgánom, keď prvýkrát rozhodnutím z 18. septembra 2007 č. 4396006507/6767-30307/Zva žalovaný ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica č. 4396305307/4727-18623/Slo z 12. júna 2007, a rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi:

1. podľa § 78 ods. 1 písm. g/ zákona č. 223/2001 Z. z. uložená pokuta vo výške 5.000 Sk za porušenie povinnosti podať hlásenie zhodnocovania odpadov za rok 2005 podľa § 10 ods. 2 vyhlášky č. 283/2001 Z. z., čo je porušením povinnosti ustanovenej v § 21 ods. 1 písm. g/ cit. zákona, a ďalej
  2. podľa § 78 ods. 2 písm. g/ a h/ zákona č. 223/2001 Z. z. uložená pokuta vo výške 110.000 Sk
- za porušenie povinnosti viesť evidenciu odpadov prevzatých na zhodnocovanie na Evidenčných listoch odpadu podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 283/2001 Z. z., čo je porušením ustanovením § 21 ods. 1 písm. f/ cit. zákona,

- za odmietnutie umožnenia orgánu žalovaného výkonu činností štátnemu dozoru podľa § 19 ods. 1 písm. i/ zákona č. 223/2001 Z. z., čo je porušením ustanovenia § 21 ods. 1 písm. i/ cit. zákona,
- za nevedenie Evidenčného listu zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa § 11 ods. 2 vyhlášky č. 283/2001 Z. z., čo je porušením ustanovenia § 21 ods. 1 písm. f/ zákona č. 223/2001 Z. z. a
- za nevedenie prevádzkovej dokumentácie podľa § 30 ods. 1 vyhlášky č. 283/2001 Z. z., čo je porušením ustanovenia § 21 ods. 1 písm. e/ cit. zákona.

Toto rozhodnutie žalovaného napadol žalobca na Krajskom súde v Banskej Bystrici žalobou doručenou na súd 21. novembra 2007, pričom krajský súd rozsudkom z 30. januára 2008 č. k. 23S/246/2007-76 stupňa po preskúmaní napadnutého rozhodnutia správneho orgánu v rozsahu žalobných dôvodov dospel k záveru, že rozhodnutie ako i postup v medziach žaloby boli v súlade so zákonom, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Na základe odvolania žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo 17. marca 2009 sp. zn. 5Sžp/2/2008 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. januára 2008 č. k. 23S/246/2007-76 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného č. 4396006507/6767-30307/Zva zo dňa 18. septembra 2007, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica č. 4396305307/4727-18623/Slo z 12. júna 2007 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 242,91 eura na účet jeho právneho zástupcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zrušujúcom rozhodnutí vyslovil závery, na ktoré je potrebné znova poukázať ich citovaním:

*„Žalobca vo svojom odvolaní (a to aj počas správneho konania v odvolaní doručenom dňa 06. júla 2007) predovšetkým namietal, že zariadenie, na ktoré bolo vydané rozhodnutie o súhlase s prevádzkou ako zariadenie na zhodnocovanie odpadov, už neexistuje. Preto pre riadne zistenie skutkového stavu bolo podľa jeho názoru absolútne nevyhnutné oboznámiť sa s novými zariadeniami a s tým, či tieto zariadenia zneškodňujú alebo zhodnocujú odpad, čo však žalovaný vôbec nevykonával, a preto nedostatočne zistil skutkový stav, čo je v rozpore s § 32 ods. 1 Správneho poriadku. Najvyšší súd v súvislosti s touto námietkou dáva do pozornosti dva úradné listy, ktoré podporujú tento záver žalobcu, a to „Zápis“ z 30. júna 2005 a „Odpoveď“ z 29. októbra 2007. Navyše pre najvyšší súd je zarádzajúce, že tieto listiny s úradným obsahom sa v základnom spise **nenachádzajú**.*

V ust. § 32 ods. 1 Správneho poriadku je zvýraznená zásada materiálnej pravdy, podľa ktorej je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Prvostupňový správny orgán vytýkal žalobcovi najmä porušenie povinností podľa § 21 ods. 1 písm. f/ a g/ zákona č. 223/2001 Z. z.. Avšak adresátom povinnosti uvedenej v ust. § 21 zákona č. 223/2001 Z. z. v znení platnom v čase vynesenia napadnutého rozhodnutia je vždy prevádzkovateľ zariadenia na zhodnocovanie odpadov alebo zneškodňovanie odpadov. Preto, aby bola naplnená skutková podstata priestupku kladeného za vinu žalobcovi, bolo nutné zo strany správneho orgánu preukázať, že žalobca spĺňa všetky podmienky zákonom vymedzené na takto špeciálny subjekt skutkovej podstaty.

Podľa § 2 ods. 16 zákona č. 223/2001 Z. z. v hore cit. znení zariadením na zhodnocovanie odpadov je zariadenie určené na výkon aspoň jednej z činností uvedených v prílohe č. 2, ktoré je tvorené technickou jednotkou so súborom strojov a zariadení prevádzkovaných podľa dokumentácie k nim, pričom činnosti nimi vykonávané navzájom súvisia a majú technickú nadväznosť; ak je takéto zariadenie vzhľadom na jeho konštrukčné riešenie pevne spojené so stavbou, za zariadenie na zhodnocovanie odpadov sa považuje aj priestor, v ktorom sa zariadenie nachádza. Za zariadenie na zhodnocovanie odpadov sa nepovažuje zariadenie, ktorého ročná produkcia kompostu neprevyšuje 10 ton.

Podľa § 2 ods. 17 zákona č. 223/2001 Z. z. v hore cit. znení zariadením na zneškodňovanie odpadov je zariadenie určené na výkon aspoň jednej z činností uvedených v prílohe č. 3, ktoré je tvorené technickou jednotkou so súborom strojov a zariadení prevádzkovaných podľa dokumentácie k nim, pričom činnosti nimi vykonávané navzájom súvisia a majú technickú nadväznosť; ak je takéto zariadenie vzhľadom na jeho konštrukčné riešenie pevne spojené so stavbou, za zariadenie na zneškodňovanie odpadov sa považuje aj priestor, v ktorom sa zariadenie nachádza.

Z obidvoch zákonných definícií nado všetky pochybnosti vyplýva záver, že správny orgán musí vždy u každého zariadenia preveriť jeho určenie predtým, ako vysloví, že ide o zariadenie alebo na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov. Uvedený postup správny orgán v danej veci nedodržel, a preto jeho záver o porušení povinnosti ustanovenej v § 21 zákona č. 223/2001 Z. z. žalobcom je predčasný a bez právneho základu.

Navyše, záver správneho orgánu, že žalobca pri svojej výrobe využíval zariadenie určené na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov, spochybňujú samotné listiny správneho orgánu, a to „Zápis z pracovného jednania“ v spoločnosti Bučina DDD, s. r. o.

Zvolen konaného dňa 30. júna 2005 pri príležitosti vykonania Štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve a ďalej „Odpoveď“ Obvodného úradu životného prostredia vo Zvolene z 29.10.2007, ktoré osvedčujú skutočnosť, že pracovníčka menovaného správneho orgánu mala vysloviť oficiálny záver, že v prípade zariadení žalobcu nejde o prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov z pohľadu odpadového hospodárstva a drevné komponenty dovážané na účely výroby výrobkov z dreva sú dovážané ako drevná surovina, nie ako drevný odpad.

Toto isté bolo potvrdené v hore uvedenej odpovedi správneho orgánu s dodatkom, že rozhodnutie Okresného úradu vo Zvolene – odboru životného prostredia č. j. ŽP 2003/21805 – 3 – rozh. zo dňa 26. júna 2003 (právoplatné dňa 17. septembra 2003), ktorým bol udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov, stratilo v zmysle § 75 ods. 3 písm. b/ zákona č. 223/2001 Z. z. platnosť zo zákona, z dôvodu čoho nie je potrebné predmetné rozhodnutie rušiť.“.

Z citovaných záverov je zrejmé, že správne orgány ani v poradí v oboch druhých rozhodnutiach - rozhodnutím správneho orgán prvého stupňa dňa 21. apríla 2010 č. 4396301710/3202-12586/Slo a žalovaným dňa 03. augusta 2010 č. 4396003810/6655-23411/Leg, ktoré rozhodnutia Krajský súd v Bystrici rozsudkom č. k. 23S/91/2010-63 zo dňa 24. novembra 2010 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d/ OSP a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia čo do posúdenia dôvodov výšky pokuty a vymedzenie správnych deliktov, za ktoré bol žalobca sankcionovaný v dôsledku nedostatočnej konkretizácie údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením a spôsobu jeho spáchania, ani v rozhodnutiach, ktoré sú predmetom tohto preskúmacieho konania, sa napriek viazanosti právnym názorom súdu (§ 250ja ods. 4 OSP) právnym názorom najvyššieho súdu vyslovenom v zhora citovanom rozsudku dôsledne neriadil a neriadil sa ním zjavne účelovo ani v rozhodnutiach, ktoré sú predmetom preskúmania súdom v tejto veci.

Na tom nič nemení ani skutočnosť, že uložil žalobcovi pokutu za všetky porušenia zákona ako v pôvodnom (prvom) rozhodnutí.

Predovšetkým sa nemožno stotožniť s názorom žalovaného, že prvostupňový správny orgán vykonaním šetrenia u žalobcovho dodávateľa drevného odpadu bez akýchkoľvek pochybností zistil na základe listinných dôkazov, že sa jedná o odpad a že z tohto dôvodu treba považovať rozhodovanie krajského úradu životného prostredia (od 01. januára 2013

obvodného úradu životného prostredia v sídle kraja - § 3 ods. 1 zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v súlade s § 70 písm. c/ zákona o odpadoch za nadbytočné a neúčelné.

Tvrdenie žalovaného, že posúdenie a rozhodnutie, či je vec odpadom alebo nie, musí prioritne vychádzať z miesta vzniku príslušného (odpadového) materiálu, t. j. celé posúdenie a postup podľa výkladového oznámenia je nevyhnutné vykonať u pôvodcu odpadového materiálu, nakoľko tento má najviac informácií o odpadovom materiáli a možnostiach jeho využitia, nevyplýva explicitne zo žiadneho ustanovenia zákona o odpadoch ani príslušných prevzatých smerníc Európskej únie (Príloha 1a k zákonu o odpadoch). Pokiaľ žalovaný poukazuje na výkladové oznámenie z 21. februára 2007, ani z toho výkladového oznámenia jednoznačne nevyplýva, že prioritne treba vychádzať z miesta vzniku príslušného (odpadového) materiálu. Nemožno pritom opomenúť aj tú časť jeho textu, že *„Súdny dvor pri niekoľkých príležitostiach zdôraznil, že to, či nejaký materiál je, alebo nie je odpad, závisí od konkrétnych reálnych okolností, a preto toto rozhodnutie musí vydávať zodpovedný orgán na každý prípad jednotlivo.“*. V tejto súvislosti možno poukázať i na spojené konania vedené pod C-416/02 a C-121/03 (Komisia v. Španielsko – španielsky hnoj).

V zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom treba pripomenúť, že Slovenská republika je právny štát, čo priamo vyplýva z čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý je založený na princípoch právnej istoty a predvídateľnosti právnych noriem, pričom nejasné a neurčité právne normy nemožno aplikovať a vykladať na ťarchu adresáta právnej normy, ale vždy na ťarchu tvorca právnej normy. Tak napr. v náleze sp. zn. PL. ÚS 67/07 zo dňa 06. februára 2008 ústavný súd judikoval, že *„princíp právnej istoty je nepochybne neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného čl. 1 ods. 1 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 48/97, PL. ÚS 37/99, PL. ÚS 49/03, PL. ÚS 25/00, PL. ÚS 1/04, PL. ÚS 6/04 atd.)“*. Ústavný súd v súvislosti s princípom právnej istoty vo svojej judikatúre už viackrát uviedol, že *„s jeho uplatňovaním v právnom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem (PL. ÚS 15/98 tiež napr. PL. ÚS 1/04, alebo PL. ÚS 8/04)“*.

Taktiež v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 102/2011 uverejneného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR č. 6/2011 str. 65) nejasné a neurčité

právne normy nemožno aplikovať a vykladať na ťarchu adresáta právnej normy - účastníka správneho konania, ale vždy na ťarchu tvorcu právnej normy.

Ani v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 72/2010 (č. R 58/2010) v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzii interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e ratione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona (III. ÚS 341/07).

Podľa § 2 ods. 1 zákona o odpadoch odpadom je huteľná vec, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť.

Držiteľ odpadu je pôvodca odpadu alebo fyzická osoba, alebo právnická osoba, u ktorej sa odpad nachádza (§ 2 ods. 3 zákona o odpadoch).

V ustanovení § 2b zákon o odpadoch s účinnosťou od 01. januára 2013 v súlade s príslušnými smernicami definuje stav konca odpadu.

Podľa § 2b ods. 1 zákona o odpadoch niektorý špecifický odpad prestáva byť odpadom, ak prejde niektorou činnosťou zhodnocovania vrátane recyklácie a splňa osobitné kritériá, ak boli ustanovené.

Niektorý špecifický odpad prestáva byť odpadom aj vtedy, ak prejde prípravou na opätovné použitie alebo sa odovzdá ako odpad vhodný na využitie v domácnosti (§ 19 ods. 8). Ustanovenie odseku 1 sa vtedy nepoužije (§ 2b ods. 2 zákona o odpadoch).

Opad, ktorý prestáva byť odpadom podľa odsekov 1 alebo 2, prestáva byť odpadom aj na účely cieľov zhodnocovania a recyklácie ustanovených v tomto zákone alebo v osobitnom predpise (§ 2b ods. 3 zákona o odpadoch).

Najvyšší súd poukazuje i na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc, ktorá vo svojom článku 6 ods. 1 najnovšie definuje, že niektorý špecifický odpad prestáva byť odpadom v zmysle článku 3 bodu 1, ak prejde činnosťou zhodnocovania vrátane recyklácie a spĺňa osobitné kritériá, ktoré sa vypracujú v súlade s týmito podmienkami:

- a) látka alebo vec sa bežne používa na špecifické účely;
- b) pre túto látku alebo vec existuje trh alebo je po nej dopyt;
- c) látka alebo vec spĺňa technické požiadavky na špecifické účely a spĺňa existujúce právne predpisy a normy uplatniteľné na výrobky; a
- d) použitie látky alebo veci nepovedie k celkovým nepriaznivým vplyvom na životné prostredie alebo zdravie ľudí.

Kritériá v potrebných prípadoch zahŕňajú aj limitné hodnoty pre znečisťujúce látky a zohľadnia všetky prípadné nepriaznivé vplyvy látky alebo predmetu na životné prostredie.

V tomto smere možno poukázať i na konanie prebiehajúce v súčasnej dobe pre Súdny dvorom Európskej únie pod č. C-358/11 - *Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastualue* [návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný *Korkein hallinto-oikeus* (Fínsko)].

Napriek tomu, že ustanovenia o „konci stavu odpadu“ boli prijaté až na základe Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008, nemožno opomenúť, že pri rozhodovaní vo veciach správneho trestania je rozhodujúce dodržanie základných princípov a zásad správneho trestania orgánom verejnej správy i súdom, kde okrem vymedzenia skutkovej podstaty správneho deliktu, tak, aby ním sama o sebe bola naplnená požiadavka čl. 49 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, je dôležitým interpretačným nástrojom pre národné správne súdy pri výklade zákonov týkajúcich sa správneho trestania Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy R(91) 1. Vzhľadom na to, že správne delikty patria do kategórie trestných obvinení v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, treba pri nedostatku špeciálnej právnej úpravy v oblasti správneho trestania vychádzať i zo zásady, že zodpovednosť za správny delikt sa posudzuje podľa právnej normy, ktorá je výhodnejšia pre zodpovednú osobu. Trestnoprávna zásada aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a priaznivejšia, sa vzťahuje aj na správne delikty, a to aj v prípade ako

to zákon výslovne neustanovuje. Povinnosť aplikácie tejto zásady vyplýva priamo z ústavy (k tomu pozri bližšie rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžf 32/2007 z 24. apríla 2008 – ASPI JNS)

Hoci sa najvyšší súd, na rozdiel od názoru žalobcu, stotožnil s tvrdením žalovaného, že je len na úvahe správneho orgánu, či uloží opatrenie alebo pristúpi priamo k sankčnému postihu, treba zdôrazniť zákonnému použitiu správnej úvahy zodpovedá aj náležité zistenie skutkového stavu veci a náležité odôvodnenie. Aplikáciu správnej úvahy nemožno vnímať ako ľubovôľu správneho orgánu uložiť opatrenie na nápravu alebo pokutu. Z ustanovenia § 73 ods. 2 zákona o odpadoch, ako generálneho pravidla aplikovaného pri zistenom porušení povinností, vyplýva, že pokutu uloží orgán štátneho dozoru až subsidiárne („... uloží mu opatrenie ...“ cit. ust.), t. j. ak kontrolovaný nevykoná opatrenie na nápravu alebo opatrenie nie je možné alebo účelné uložiť, v každom prípade však je povinný uviesť náležité a dostatočné dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o neúčelnosti alebo nemožnosti uloženia opatrenia na nápravu a až následne pristúpiť k uloženiu pokuty.

Ustanovenie § 73 ods. 2 veta prvá zákona. o odpadoch zakotvuje v situáciu, keď kontrolné orgány zistia porušenie určitej povinnosti, resp. iný nedostatok v činnosti kontrolovaného subjektu, ktorý možno v ustanovenej lehote odstrániť alebo vykonať nápravu, pričom sa sleduje cieľ, čo najskôr odstrániť závadový, resp. protiprávny stav. V prípade, že nie je účelné čakať na splnenie nápravných opatrení, alebo ak kontrolovaný subjekt uložené opatrenia v stanovenej lehote nesplnil, pristúpi orgán štátneho dozoru v zmysle druhej vety citovaného ustanovenia zákona o odpadoch k uloženiu pokuty (k tomu pozri bližšie R 15/2007 ZSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto naďalej zotrváva na svojom závere vyslovenom už v rozsudku zo 17. marca 2009 sp. zn. 5Sžp/2/2008, že za doposiaľ ustáleného právneho stavu pri nedostatočnom skutkovom dokazovaní bolo nutné žalobe vyhovieť a z toho dôvodu podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Správne orgány v ďalšom konaní v zmysle zrušujúcich rozsudkov najvyššieho súdu doplnia dokazovanie predovšetkým sa náležite a bez rozporov vyporiadajú s námietkou

žalobcu, že vykupované drewné komponenty nie sú odpadom, ale drewnou surovinou, a v tomto smere odstránia akékoľvek pochybnosti vyžiadanim stanoviska príslušného orgánu podľa § 70 písm. c/ zákona o odpadoch a v prípade ich pretrvávania aj ohliadkou (§ 38 správneho poriadku), ako to už uložil najvyšší súd v predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku. Až po ustálení povahy žalobcom vykupovaného materiálu môže (či tento naďalej sleduje režim odpadu) správne orgány môžu pristúpiť k posúdeniu porušenia príslušných ustanovení zákona o odpadoch (§ 19 ods. 1 písm. g/ a i/ zákona o odpadoch), keď pri prípadnom uložení sankcie sú povinné zohľadniť aj generálne pravidlo zakotvené v ustanovení § 73 ods. 2 zákona o odpadoch.

Najvyšší súd opätovne dáva správnym orgánom do pozornosti že v zmysle § 250ja ods. 4 OSP sú viazané právnym názorom najvyššieho súdu a že táto viazanosť právnym názorom súdu je právna i skutková a vzťahuje sa na postup správneho orgánu.

O náhrade trov konania pred súdom najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP s tým, že v súdnom konaní úspešnému žalobcovi patrila náhrada jeho trov, avšak žalobca náhradu trov konania najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia nevyčíslil, a vyčíslil najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), mohol mu najvyšší súd priznať ich náhradu iba za súdny poplatok za žalobu a za odvolanie vo výške 132 eur, nakoľko iné trovy z obsah spisového materiálu nevyplývajú (§ 151 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP). Najvyšší súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že nebol povinný v zmysle § 151 ods. 4 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP vyzývať žalobcu na vyčíslenie trov, nakoľko rozsudok bol v danej veci verejne vyhlásený, o čom boli účastníci zákonným spôsobom upovedomení (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP).

Náhradu trov konania žalovaný zaplatí na účet právneho zástupcu žalobcu podľa § 149 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u ě n i e : P r o t i t o m u t o r o z s u d k u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 31. januára 2013

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Bugárová